

Az árfolyamrész tisztességtelenségének egyes előkérdései

DETEP Konferencia, Debrecen, 2014. április 25.

Keresztes Gergő Márk
Konzulens: Dr. Szikora Veronika, Dr. Hajnal Zsolt

A deviza alapú kölcsönszerződések és a „támadás” irányai

- Árfolyamkockázat

6/2013. Polgári jogegységi határozat a deviza alapú kölcsönszerződésekkel kapcsolatos perekben felmerült egyes elvi kérdések tárgyában

- Egyoldalú szerződésmódosítás

2/2012 (XII. 10.) PK vélemény a fogyasztói kölcsönszerződésben pénzügyi intézmény által alkalmazott általános szerződési feltételekben szereplő egyoldalú szerződésmódosítási jog tisztességtelenségéről

- Árfolyamrés (árfolyam különbözet)

C-26/13. számú ügy (Kásler kontra OTP Jelzálogbank Zrt.)

Fogalmak és elhatárolások

- Mi is az az árfolyamrás illetve árfolyam különbözet?

Árfolyam különbözet pl. 8 Ft.

Árfolyamrás pl. +/- 1 %.

- Deviza kölcsön vagy deviza alapú kölcsön?

*A kirovó és lerovó pénznem is deviza – **deviza kölcsön***

*Csupán a kirovó pénznem deviza – **deviza alapú kölcsön***

- Mi a probléma tulajdonképpen?

I. Tisztességtelenek-e az árfolyamrást rögzítő, előre meg nem tárgyalta kikötések a Ptk. 209. § (1) bekezdése alapján?

II. Feltehető-e egyáltalán ez a kérdés a Ptk. 209. § (5) bekezdésére tekintettel?

III. Az érvénytelenség mely jogkövetkezménye alkalmazható?

A vitatott kikötések

§

*A kölcsön összegének Devizában való megállapítása a folyósítás napján érvényes, a Bank által alkalmazott **Deviza vételi** árfolyamon történik.*

§

*Az egyes fizetendő törlesztő részletek forint összegét a Hitelező a Bank által alkalmazott, az esedékesség napját megelőző napon érvényes **Deviza eladási** árfolyamon határozza meg.*

§

Szabályozási háttér: Ptk. és a 93/13/EGK irányelv

Ptk. 209. § (1) **Tisztességtelen** az általános szerződési feltétel, illetve a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel, ha a feleknek a szerződésből eredő **jogait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltétel támasztójával szerződést kötő fél hátrányára** állapítja meg.

§

Ptk. 209. § (5) A tisztességtelen szerződési feltételekre vonatkozó rendelkezések **nem alkalmazhatók a főszolgáltatást** (szerződés elsődleges tárgyát) **megállapító, illetve a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési kikötésekre**, ha azok egyébként **világosak és érthetőek**.

§

Ptk. 237-239. §§: *in integrum restitutio*; hatályossá nyilvánítás; **érvénytelenség okának megszüntetés (érvényessé nyilvánítás)**

§

6. cikk (1) (...) tisztességtelen feltételek a saját nemzeti jogszabályok rendelkezései szerint **nem jelentenek kötelezettséget** a fogyasztóra nézve, és ha a szerződés a tisztességtelen feltételek **kihagyásával is teljesíthető**, a szerződés változatlan feltételekkel **továbbra is köti a feleket**.

Az előterjesztett kérdések I.

Az árfolyamrést rögzítő szerződéses kikötések a **„szerződés elsődleges tárgyának meghatározása”** alá vonhatók-e?

Legfőbb Ügyész

A felek akarata

Főtanácsnok

Objektíve alapvető szolgáltatások

A felek akarata

Ezek szerint mit kell vizsgálni?

Alapvető jellemző „elvesztése”

Teljesíthetőség „elvesztése”

Az előterjesztett kérdések II.

A **világosság és érthetőség** előírása csupán nyelvtani szempontból jelent követelményt, vagy esetleg a feltétel alkalmazásának gazdasági **indokait** tekintve, illetve **egyéb összefüggésekben is vizsgálándó?**

Világosság

Érthetőség

Nyelvtani elvárás

Pontos terjedelem

Főtanácsnok

Megfelelően értékelhette-e a következményeket a fogyasztó?

Az előterjesztett kérdések III.

Az **érvénytelenség megszüntetésével** kapcsolatban a **módosítási, illetve kiegészítési tilalom** abban az esetben is fennáll, **ha** anélkül a szerződés nem teljesíthető, és így a tisztességtelen kikötés a szerződés **teljes érvénytelenségére vezet?**

C-618/10 - Banco Español de Crédito ügy alkalmazása

Fogyasztóvédelmi cél – a módosítás határa: az egyensúly helyreállítása

A nemzeti bíróság saját belátása
(Szegedi Ítéltábla eljárása)

Nemzeti jog diszpozitív rendelkezései
(Hpt. 200/A. § és 234/A. §)

Összegzés

A magyar gazdaság és bankrendszer működését alapvetően befolyásolja

A lakosság körében létkérdés

Teljes szerződéses szolgáltatás kis hányadát jelenti, de így is jelentős „többletteher”

Európai Unió Bírósága - 2014. április 30.

Köszönöm a figyelmet!

A kutatás a TÁMOP-4.2.4.A/2-11/1-2012-0001 azonosító számú Nemzeti Kiválóság Program – Hazai hallgatói, illetve kutatói személyi támogatást biztosító rendszer kidolgozása és működtetése konvergencia program című kiemelt projekt keretében zajlott. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.